

Sygn. akt VIII C 2898/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko K. J. (1)

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 2898/18

UZASADNIENIE

W dniu 17 sierpnia 2018 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu K. J. (1), PESEL (...), w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 1.612,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego w dniu 17 marca 2017 roku umowy pożyczki nr (...). Na mocy przedmiotowej umowy pozwany zobowiązał się do spłaty kwoty pożyczki netto – 2.000 zł, opłaty przygotowawczej – 40 zł, prowizji za udzielenie pożyczki – 1.000 zł, odsetek umownych – 153,28 zł. Z powyższego tytułu pozwany uiszczył 1.617 zł, z czego kwota: 1.482,98 zł została zaliczona na poczet spłaty kapitału, 128,59 zł na poczet spłaty odsetek umownych, 5,43 zł na poczet spłaty odsetek karnych. Na skutek zaprzestania dalszych wpłat w dniu 22 marca 2018 roku umowa została wypowiedziana. Powód podniósł ponadto, że naliczone opłata przygotowawcza i prowizja nie przekraczają pozaodsetkowych kosztów kredytu, z kolei wynagrodzenie z tytułu elastycznego pakietu spłat zostało naliczone w związku z dodatkowymi usługami pozwalającymi na zarządzanie pożyczką.

(pozew w e.p.u. k. 2-5)

W dniu 26 września 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie postanowienie, w którym wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(postanowienie k. 5v.)

Po przekazaniu sprawy z e.p.u., powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał powództwo w całości.

(pismo procesowe k. 7, pozew k. 9-11)

W dniu 7 listopada 2018 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Nakaz ten pozwany zaskarżył sprzeciwem w całości.

(nakaz zapłaty k. 26, sprzeciw k. 30-31v.)

W toku dalszego procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. Na rozprawie w dniu 28 czerwca 2019 roku pozwany oświadczył, iż kwestionuje powództwo co do zasady oraz jego wysokość, w związku z czym wnosi o jego oddalenie.

(pismo procesowe k. 35-35v., protokół rozprawy k. 44)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie czynionych w niniejszej sprawie rozważań przypomnieć należy, iż w myśl art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. W niniejszej sprawie to zatem powód powinien wykazać, iż łączyła go z pozwanym umowa pożyczki przenosząca określoną wartość, której to powinności nie sprostał. W ocenie Sądu powód w ogóle nie wykazał, iż pozwany był stroną umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 marca 2017 roku, że otrzymał na jej mocy określoną kwotę pieniężną (2.000 zł), którą wraz z prowizją i odsetkami zobowiązał się zwrócić w terminie określonym w umowie. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia powód powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACA 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczka została udzielona. W niniejszej sprawie fakt udzielenia pozwanemu pożyczki nie został przez powoda udowodniony. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu umowy pożyczki nr (...) z dnia 16 czerwca 2017 roku, opiewającej na kwotę 1.000 zł, która przy tym dotyczy zupełnie innego pożyczkobiorcy, tj. K. J. (2), PESEL (...). Również złożone do akt wnioski o pożyczkę, oświadczenie o wypowiedzeniu stosunku pożyczki oraz przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 6 lipca 2018 roku, dotyczą umowy z dnia 16 czerwca 2017 roku zawartej przez K. J.

(2), nie zaś oznaczonej w pozwie umowy z dnia 17 marca 2017 roku. Nie sposób zatem przyjąć, iż powód wykazał istnienie stosunku zobowiązaniowego przywołanego w pozwie, w oparciu o złożone do akt dokumenty nie sposób bowiem przyjąć, iż K. J. (1) wnioskował u powoda o pożyczkę, która następnie została mu udzielona. Oczywiście jest przy tym, że dowodu na związanie stron umową nie stanowi załączona do akt historia spłat, która ma postać wydruku komputerowego nie wiadomo przez kogo i na jakiej podstawie sporządzonego. Wydruk ten z uwagi na brak podpisu osoby go sporządzającej nie może być nawet uznany za dokument prywatny. Istnienia zobowiązania pozwanego nie dowodzi także złożona do akt kserokopia pisma z dnia 20 października 2018 roku informującego o stanie zadłużenia, która może zostać potraktowana, co najwyżej wyłącznie w kategoriach dokumentu prywatnego. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 roku, IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Dokument taki stanowi jedynie dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Podnieść bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania cywilnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyźnowski i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148). Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10.07.2003 r., I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24.03.1999 r., I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389). Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania legitymacji biernej pozwanego istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.